

S.D.E.

M. Com. Part-II : WINTER - 2018

SUBJECT: SPECIAL GROUP-D: BUSINESS ADMINISTRATION-III

Day: Saturday
Date: 13/10/2018

W-2018-4341

Time: 03.00 PM TO 06.00 PM
Max. Marks: 80

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
  - 3) Answer to both sections should be written in the **SAME** answer book.
-

SECTION-I

Q.1 Explain the concept ‘Human Resource Management’. State the importance of **(16)** HRM.

OR

- a) Discuss the functions of Human Resource Management. **(08)**
- b) Discuss in detail the concept of Job satisfaction. **(08)**

Q.2 Define ‘Manpower Planning’. Explain its scope and objectives. **(16)**

OR

- a) What is ‘Training’? Explain its objectives. **(08)**
- b) Explain the procedure for selection of employees. **(08)**

SECTION-II

Q.3 Explain the term ‘Organizational Behaviour’. State its objectives. **(16)**

OR

- a) What is attitude? Discuss dimensions of attitude. **(08)**
- b) Discuss the effects of stress and conflict. **(08)**

Q.4 Explain the various theories of work motivation. **(16)**

OR

- a) Explain in detail the concept of perception. **(08)**
- b) Describe in detail the term ‘Emotional Intelligence’. **(08)**

Q.5 Write short notes on **ANY FOUR** of the following: **(16)**

- a) Goals of organizational behaviour
- b) Types of motives
- c) Merit rating
- d) Causes of stress
- e) Types of conflict
- f) Personality

* * * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

प्र.१ 'मानवी संसाधन व्यवस्थापन' ही संकल्पना विशद करा. मानवी संसाधन व्यवस्थापनाचे (१६) महत्त्व सांगा.

किंवा

- अ) मानवी संसाधन व्यवस्थापनाच्या कार्यावर चर्चा करा. (०८)
ब) 'कार्य समाधान' ह्या संकल्पनेची सविस्तर चर्चा करा. (०८)

प्र.२ 'मनुष्यबळ नियोजना' ची व्याख्या द्या. त्याची व्यापी उद्दिष्टे स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

- अ) 'प्रशिक्षण' म्हणजे काय? त्याची उद्दिष्टे विशद करा. (०८)
ब) कर्मचारी निवडीची कार्यपद्धती स्पष्ट करा. (०८)

विभाग - २

प्र.३ 'संघटनात्मक वर्तन' ही संज्ञा विशद करा. त्याची उद्दिष्टे सांगा. (१६)

किंवा

- अ) 'वृत्ती' म्हणजे काय? वृत्तीची परिमाणे विशद करा. (०८)
ब) ताणतणाव व संघर्षाचे परिणाम काय होतात ते सांगा. (०८)

प्र.४ कार्यप्रेरणेचे विविध सिद्धांत स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

- अ) 'आकलन' ही संकल्पना सविस्तपणे विशद करा. (०८)
ब) 'भावनिक बुद्धिमत्ता' ही संज्ञा सविस्तपणे वर्णन करा. (०८)

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (१६)

- अ) संघटनात्मक वर्तनाची ध्येये
ब) प्रेरणेचे प्रकार
क) गुणवत्ता अनुसंहिता
ड) तणावाची कारणे
इ) संघर्षाचे प्रकार
फ) व्यक्तिमत्त्व

* * * *